

DOKTORSKI STUDIJ

OBRAZAC 5

PRIJAVA TEME DOKTORSKOG RADA

I. OPĆI PODACI

IME I PREZIME: Mirna Mikić

Naziv studija: Poslijediplomski studij Pedagogija i kultura suvremene škole

Matični broj doktoranda: 305

Stjecanje doktorata znanosti pokreće se: u okviru doktorskog studija

Akademска godina u kojoj je upisana 1. godina studija: 2020.

Ime i prezime majke i/ili oca: :

Datum i mjesto rođenja:

Adresa:

Telefon/mobitel:

E-pošta:

II. ŽIVOTOPIS

Obrazovanje (od novijega k starijem datumu):

2020.- danas Poslijediplomski Sveučilišni studij Pedagogija i kultura
suvremene škole

1995.-2000. Kineziološki fakultet Sveučilišta u Zagrebu

1991.-1995. Gimnazija „Matija Mesić“ u Slavonskom Brodu

Radno iskustvo (od novijega k starijem datumu):

2020.- danas Naslovno suradničko zvanje predavač, znanstveno područje
Društvenih znanosti, znanstveno polje Kineziologija na
Odjelu društveno-humanističkih znanosti Sveučilišta u
Slavonskom Brodu

2018.-2020. Naslovno suradničko zvanje predavač, znanstveno područje
Društvenih znanosti, znanstveno polje Kineziologija
Veleučilište u Slavonskom Brodu

2003.- danas OŠ „Dragutin Tadijanović“, Slavonski Brod

2000.-2006. OŠ „Ivan Filipović“, Velika Kopanica

Popis radova:

1. Holik, I., **Mikić, M.**, Hrg, K. i Podnar, H. (2018). Razlike u stavovima učenika iz Zagreba i Slavonskog Broda prema nastavi tjelesne i zdravstvene kulture. U: V. Babić (ur.), *Primjeri dobre prakse u područjima edukacije, sporta, sportske rekreativne i kineziterapije* (str. 139-142). Zagreb: Hrvatski kineziološki savez.
2. Matić, M., **Mikić, M.** i Đakula, V. (2020). Razlike u eksplozivnoj snazi tipa skoka kod neselekcioniranih učenika i selekcioniranih rukometaša i nogometnika 2008./09. godišta. *Ers: Časopis Udruge kineziologa Rijeka*, 29 (42), 18-24.
3. **Mikić, M.** i Matić, M. (2021). Stavovi roditelja o važnosti svakodnevne tjelesne aktivnosti te uvjetima i mogućnostima njihove provedbe u gradu Slavonskom Brodu. *Zbornik radova Međimurskog veleučilišta u Čakovcu*, 12 (1), 107-114.
4. **Mikić, M.**, Matić, M., Jozić, A. (2021). Priročnik za rad s učenicima s motoričkim teškoćama. Školska knjiga: digitalno izdanje.
5. **Mikić, M.**, Matić, M. (2022). Uloga medija u smanjenju marginaliziranja djece s teškoćama u razvoju u aktivnom bavljenju sportom. U: M. Nikolić i M. Vantić-Tanjić (ur.) *Unapređenje kvalitete života djece i mladih* (str. 593). Tuzla: Udruženje za podršku i kreativni razvoj djece i mladih.
6. Matić, M., **Mikić, M.** i Lukenda, Ž. (2022). Razlike u antropološkim karakteristikama tri generacije učenica 8. razreda osnovne škole u razdoblju od 2000. do 2019. godine. U: G. Leko (ur.), *Kineziologija u Evropi Izazovi promjena* (str. 1129-1138). Zagreb: Hrvatski Kineziološki Savez.
7. **Mikić, M.**, Matić, M. i Milanović, M. (2022). Generacijske razlike u antropološkim obilježjima učenika 8. razreda osnovne škole u razdoblju od 2000. do 2019. godine. U: G. Leko (ur.), *Kineziologija u Evropi Izazovi promjena* (str. 1146-1154). Zagreb: Hrvatski Kineziološki Savez.
8. Milković Šipek, S., **Mikić, M.** i Škorić, M. (2022). Professional Development of Teachers During the COVID-19 Pandemic and Self Assessment of Pedagogical Competence of Lower Primary Education Teachers and Subject Teacher. U: A. Erceg i Ž. Požega (ur.), *Interdisciplinary Management Research XVIII* (str. 742-761). Osijek: Faculty of Economics in Osijek.
9. **Mikić, M.**, i Puljić, M. (2022). Financial literacy – global competence of the 21st century. U: M., Sablić i sur. (ur.), *Globalne kompetencije za 21. stoljeće* (str. 259). Osijek. Filozofski Fakultet Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku Doktorski studij Pedagogija i kultura suvremene škole.
10. **Mikić, M.** (2023). Budite tu za svoju djecu - Zašto roditelji moraju biti važniji od vršnjaka (recenzija, prikaz). *Varaždinski učitelj: digitalni stručni časopis za odgoj i obrazovanje*, 6(12), 6-8.
11. **Mikić, M.**, Tepić, M., Lukaš, M. (2024). Roditeljska podrška sportašima s teškoćama u razvoju srednjoškolske dobi. U: G. Leko (ur.), *Tjelesna pismenost u kineziologiji- karika koja nedostaje?* (str. 659-665). Zagreb: Hrvatski Kineziološki Savez.

12. **Mikić, M.**, Rukavina, D., Vladetić, M. (2024). Students' awareness level in the implementation of healthy habits. U: S. Ćurković i Ž. Jovanović (ur.), *2nd International scientific conference 4 healthy academic society* (str. 66). Rijeka: Faculty of Health Studies in Rijeka.
13. **Mikić, M.**, Matić, M. (2024). Expectations from parents of child athletes. U: D. Novak i D. Škegro (ur.), *Current trends and innovations in kinesiology research* (str.348). Zagreb: University of Zagreb Faculty of Kinesiology Zagreb.
14. Mikić, M., Matić, M., Rukavina, D., Vladetić, M. (2024). Razlike u utjecaju odabranih čimbenika okoline i osobnih navika na sudjelovanje u organiziranim tjelesnim aktivnostima. U: E. Davidović Cvetko i S. Janković (ur.), *Fizioterapija u sportu, rekreaciji i wellnessu* (str.212). Vukovar: Veleučilište Lavoslav Ružička u Vukovaru.

Popis aktivnih sudjelovanja na znanstvenim skupovima:

1. Konferencija studenata učiteljskog i odgojiteljskog studija: Tranzicija - most u obrazovanju, Zagreb, 26. svibnja 2021., Učiteljski fakultet Zagreb
2. **Mikić, M.**, Matić, M. i Milanović, M. (2022). Generacijske razlike u antropološkim obilježjima učenika 8. razreda osnovne škole u razdoblju od 2000. do 2019. godine. U: G. Leko (ur.), *Kinezologija u Europi Izazovi promjena* (str. 1146-1154). Zagreb: Hrvatski Kineziološki Savez.
3. Milković Šipek, S., **Mikić, M.** i Škorić, M. (2022). Professional Development of Teachers During the COVID-19 Pandemic and Self Assessment of Pedagogical Competence of Lower Primary Education Teachers and Subject Teacher. U: A. Erceg i Ž. Požega (ur.), *Interdisciplinary Management Research XVIII* (str. 742-761). Osijek: Faculty of Economics in Osijek.
4. **Mikić, M.**, i Puljić, M. (2022). Financial literacy – global competence of the 21st century. U: M., Sablić i sur. (ur.), *Globalne kompetencije za 21.stoljeće* (str.259). Osijek. Filozofski Fakultet Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku Doktorski studij Pedagogija i kultura suvremene škole.
5. **Mikić, M.**, Tepić, M., Lukaš, M. (2024). Roditeljska podrška sportašima s teškoćama u razvoju srednjoškolske dobi. U: G. Leko (ur.), *Tjelesna pismenost u kinezologiji- karika koja nedostaje?* (str. 659-665). Zagreb: Hrvatski Kineziološki Savez.
6. **Mikić, M.**, Rukavina, D., Vladetić, M. (2024). Students' awareness level in the implementation of healthy habits. U: S. Ćurković i Ž. Jovanović (ur.), *2nd International scientific conference 4 healthy academic society* (str. 66). Rijeka: Faculty of Health Studies in Rijeka
7. **Mikić, M.**, Matić, M. (2024). Expectations from parents of child athletes. U: D. Novak i D. Škegro (ur.), *Current trends and innovations in kinesiology research* (str.348). Zagreb: University of Zagreb Faculty of Kinesiology Zagreb.
8. **Mikić, M.**, Matić, M., Rukavina, D., Vladetić, M. (2024). Razlike u utjecaju odabranih čimbenika okoline i osobnih navika na sudjelovanje u organiziranim tjelesnim aktivnostima.

- U: E. Davidović Cvetko i S. Janković (ur.), *Fizioterapija u sportu, rekreaciji i wellnessu* (str.212). Vukovar: Veleučilište Lavoslav Ružička u Vukovaru.
9. **Mikić, M.**, Matić, M. (2022). Uloga medija u smanjenju marginaliziranja djece s teškoćama u razvoju u aktivnom bavljenju sportom. U: M. Nikolić i M. Vantić-Tanjić (ur.) *Unapređenje kvalitete života djece i mladih* (str. 593). Tuzla: Udruženje za podršku i kreativni razvoj djece i mladih.
10. 5.Međunarodna znanstveno-stručna i umjetnička konferencija *Mladi znanstvenici u dijalogu*. 23. i 24.5.2024. godine Osijek. Doktorska škola Josipa Juraja Strossmayera u Osijeku

III. NASLOV PREDLOŽENE TEME

Hrvatski jezik: Prepoznavanje i primjena dječjih prava i odgovornosti u osnovnim školama Slavonije i Baranje

Engleski jezik: Identification and Implementation of Children's Rights and Responsibilities in Primary Schools in Slavonia and Baranja

Na jeziku na kojem će se pisati rad (*ispuniti ako jezik rada nije hrvatski ili engleski*):

Jezik na kojem će se pisati doktorski rad: Hrvatski jezik

IV. OBRAZLOŽENJE TEME

Sažetak na hrvatskom jeziku (*maksimalno 1000 znakova s praznim mjestima*):

Značajan broj dokumenata sadrži pravilnike o pravima djeteta, a najvažniji među njima je Konvencija o pravima djeteta, sporazum koji su definirali i usvojili Ujedinjeni narodi 1989. godine. Konvencija je donesena radi zaštite djece i sprječavanja svakog oblika kršenja prava i povrede djetetove osobnosti. Adekvatna skrb i zaštita, pravo na odmor i igru, pravo na obrazovanje, odgovarajući životni standard te pravo na izražavanje vlastitog mišljenja samo su neka od propisanih prava. Cilj istraživanja ovog rada jest opisati prepoznavanje i primjenu dječjih prava i odgovornosti u osnovnim školama Slavonije i Baranje. Dobiveni rezultati mogu poslužiti kao temelj za unapređenje odgojno-obrazovne prakse te se koristiti kao okvir za izradu modela prema kojem će škole učinkovitije implementirati teme o dječjim pravima u nastavu, što će rezultirati boljim prepoznavanjem i primjenom dječjih prava i odgovornosti od strane učenika u osnovnim školama.

Ključne riječi: dječja prava, primjena prava i odgovornosti, učenici

Sažetak na engleskom/njemačkom jeziku (maksimalno 1000 znakova s praznim mjestima):

A substantial number of documents contain regulations concerning children's rights, the most significant of which is the Convention on the Rights of the Child, an agreement defined and adopted by the United Nations in 1989. The Convention was established with the aim of protecting children and preventing any violation of their rights or harm to their personal integrity. Among the stipulated rights are adequate care and protection, the right to rest and play, the right to education, a standard of living, and the right to express personal opinions. The aim of this research is to examine the recognition and implementation of children's rights and responsibilities in primary schools in the regions of Slavonia and Baranja. A mixed-method research approach is employed in the study. The findings may serve as a foundation for enhancing educational practice and can be used as a framework for developing a model through which schools may more effectively integrate topics related to children's rights into the curriculum. This, in turn, will lead to improved awareness and application of children's rights and responsibilities among primary school students.

Keywords: children's rights, implementation of rights and responsibilities, students

Područje / polje / grana: društvene znanosti, pedagogija, opća pedagogija

Uvod (maksimalno 2000 znakova s praznim mjestima):

Svaka osoba činom rođenja posjeduje prava koja joj pripadaju i koja ne mora stjecati zaslugama tijekom života niti činom nečije dobre volje. Ta su prava prisutna i nisu povlastica pojedinaca, već ih svatko ima u svakom trenutku – čak i ako ih nije svjestan, ako ne priznaje ista prava drugima ili ako drugi ne priznaju ta prava njemu (Spajić-Vrkaš, V., 2004; Vlada Republike Hrvatske, 2009). Da bi društvo funkcionalo skladno, u međusobnom uvažavanju i poštivanju, važno je da djeluje u skladu s propisima države. Sloboda i jednakost svakog pojedinca mogu biti zajamčene samo kada su odnosi između građana i države uređeni zakonom (Spajić-Vrkaš, 2004; Hajduk, 2022; Obiteljski zakon, 2023). Postoji veza između uređene države i obrazovanih ljudi. Obrazovanost stanovništva ključan je čimbenik u oblikovanju društvenog i gospodarskog razvoja svake države (Karaman i Ježić, 2012). Obrazovanje služi za osobni rast i razvoj pojedinca, za stjecanje, širenje i obogaćivanje iskustava te je temelj za stvaranje odgovornog i informiranog društva. Odnosi se na formalni proces stjecanja specifičnih znanja i vještina kroz školovanje i druge oblike strukturiranog učenja. Obrazovane osobe ne samo da mogu doprinijeti društvu, već mogu i preuzeti vodstvo u raznim društvenim aktivnostima. Tomaševski, K. (2006) navodi teorijski okvir 4-A sheme prema kojem se pravo na obrazovanje opisuje kroz sljedeće dimenzije: dostupnost, raspoloživost, prihvatljivost i prilagodljivost. Osim na pravo na obrazovanje, principi 4-A sheme mogu se primjeniti i na druga područja, poput stanovanja, posebne državne skrbi (Petrović, J., 2023), prava na rad i slično. Odgoj i obrazovanje usko su povezani, ali nisu istovjetni. Odnose se na razvoj pojedinca i društva, no imaju različite ciljeve i pristupe. Bognar, B. (2015) navodi da je odgoj zasnovan na vrijednostima koje predstavljaju ciljeve, odnosno krajnje svrhe ljudskih

очекivanja. Matijević i sur. (2016) ističu da odgoj podrazumijeva voljno i sustavno djelovanje s ciljem usvajanja društveno prihvatljivih vrijednosti i ponašanja. Koncept odgojno-obrazovnog sustava u Republici Hrvatskoj čine četiri vertikalno postavljene razine koje se tijekom razvojnog procesa djeteta nadograđuju: rani i predškolski odgoj i obrazovanje, osnovno, srednje i visoko obrazovanje. Osim znanja, učenici u školama stječu i usvajaju odgojne komponente, vještine i vrijednosti koje im omogućuju da budu aktivni članovi društva (MZO, 2017). Sablić, M. (2015) navodi da Nacionalni okvirni kurikulum, kao temeljni dokument hrvatskog obrazovnog sustava, posebnu pozornost pridaje vrijednostima poput znanja, solidarnosti, identiteta i odgovornosti. Matijević, M. (2011) navodi društvene i građanske kompetencije, osobine ličnosti važne za poduzetništvo, senzibiliziranost za kulturu i društvenu sredinu te usvajanje osnovnih ljudskih vrijednosti poput slobode, istine, ljubavi, mira i nenasilnog rješavanja sukoba, kao preporuke Europskog parlamenta i Vijeća o ključnim kompetencijama za cjeloživotno učenje (2006). Uključivanje učenika u različite segmente školskog života, posebno u one u kojima sudjeluju u donošenju odluka, naziva se participacijom. Participacijom učenici razvijaju odgovornost, kritičko mišljenje i samopouzdanje te stječu odličan temelj za buduće aktivno građanstvo (MZO, 2019). Participacija predstavlja razvoj pojedinca u kompetentnu osobu i odgovornog člana društva, pri čemu stječe sposobnosti za unaprjeđenje organizacije i funkcioniranja zajednice (Hart, 1992, prema Tomić, 2016). Jeđud Borić i sur. (2018) naglašavaju kako aktivna participacija podrazumijeva da je dijete aktivni sudionik u vlastitom obrazovanju, a škole bi trebale biti prostor informiranja, poticanja i ostvarivanja dječjih prava. Vijeća učenika predstavljaju tipičan oblik formalne participacije u školama, dok su učenici kroz različite neformalne oblike također uključeni u svakodnevni život i rad škole (Rudduck i Flutter, 2000; Jeđud Borić i sur., 2019; Brkić, 2020). Ujedinjeni narodi svojim djelovanjem zagovaraju dječja prava i dječju participaciju te ističu da su glas i mišljenje svakog djeteta jednako važni (Ujedinjeni narodi, 1989; Narodne novine, 2022). Učenici koji su izloženi diskriminaciji, socijalnoj isključenosti, zanemarivanju ili imaju poteškoća u ostvarivanju svojih prava ubrajaju se među ranjive skupine djece (Pravobranitelj za djecu RH, 2022). Oni trebaju dodatnu brigu, sigurnost i pomoć. Tisdall (2013) ističe kako se djeci s teškoćama u razvoju vrlo često pita za mišljenje samo u odnosu na njihove teškoće, ali ne i o drugim pitanjima koja se tiču sve djece. UNICEF-ova analiza stanja dječje participacije u Hrvatskoj pokazuje da djeca s teškoćama u razvoju često trpe diskriminaciju i isključivanje, što ih čini posebno osjetljivom kategorijom (UNICEF, 2019). Nacionalni kurikulum osnovnoškolskog obrazovanja predstavlja temeljni dokument obveznog obrazovanja i omogućuje razvoj kompetencija važnih za ostvarivanje osobnih potencijala djeteta (MZOS, 2017). Kroz međupredmetne teme i građanski odgoj djeca stječu znanja i vrijednosti poput odgovornosti i kritičkog mišljenja, te sposobnosti konkretnog sudjelovanja u donošenju odluka na razini razreda, škole i lokalne zajednice. Svatko ima pravo na slobodu izražavanja, profesionalni i osobni razvoj te sudjelovanje u procesima donošenja odluka, što je temeljni aspekt demokratskog vođenja škole (Pažur, 2019; Narodne novine, 2025). No, u kojoj mjeri djeca uistinu razumiju svoja prava i prihvaćaju odgovornost za njih? Prihvaćanjem odgovornosti, učenici prihvaćaju i svoja prava te se ospozivaju za uspješno sudjelovanje u životu demokratske zajednice, što uključuje

građansko znanje, vještine i stavove (Vučina, A., 2019). Relevantne članke i naputke o pravima djece nalazimo u Konvenciji o pravima djeteta, međunarodnom sporazumu koji su definirali i usvojili Ujedinjeni narodi 1989. godine, a donesen je u svrhu zaštite djece i sprječavanja svakog oblika kršenja njihovih prava i povrede djetetove osobnosti. Konvencija sadrži pedeset i četiri članka koja se, s obzirom na vrste prava, mogu podijeliti na prava preživljavanja, razvojna prava, zaštitna prava i prava sudjelovanja (UNICEF, 2019). Djecu ne treba promatrati samo kao osobe koje treba zaštititi, već i kao nositelje prava i aktivne subjekte koji imaju pravo sudjelovati u procesima svoga odrastanja i učenja (Slunjski, 2006; MRMSOSP, 2022). Freeman (1998) naglašava važnost dječje participacije u svim područjima društvenog života. Reynaert i sur. (2012) zauzimaju se za kritički pristup ideji prava djece i propituju koje se vrijednosti i norme nalaze u temelju tih prava i što ona uistinu predstavljaju. Teorijska podloga dječjih prava je višestruka i oslanja se na različite filozofske, sociološke i pravne perspektive. Ključni teorijski okviri uključuju Lockovu teoriju prirodnih prava, koja se temelji na ideji da su svi ljudi rođeni slobodni, jednaki i s neotuđivim pravima na život, slobodu i vlasništvo (Ryznar, H., 2010); Bosanquetovu teoriju volje, koja naglašava sposobnost samoodređenja i samostalnog donošenja odluka (Mander, 2019); Glasserovu teoriju izbora, koja pridaje važnost poštivanju dječjih stavova i slobodi njihovog odlučivanja (Glasser, 2004); Hollandovu teoriju interesa, koja se temelji na usklađivanju osobnih interesa djece s okruženjima koja ih potiču i podržavaju njihov razvoj, te Fichtovu protekcionističku teoriju, koja naglašava zaštitu djece od iskorištavanja, zlostavljanja i zanemarivanja (Tomac, 2012). Teorijski okviri se međusobno ne isključuju i u praksi se često isprepliću. Imperativ leži u uspostavljanju ravnoteže između suprotstavljenih interesa, poput zaštite i autonomije, te u osiguravanju učinkovite provedbe dječjih prava u različitim kontekstima. Jaka teorijska osnova neophodna je za unapređenje prava djece i promicanje njihove dobrobiti na globalnoj razini.

Pregled dosadašnjih istraživanja (maksimalno 5000 znakova s praznim mjestima):

Dosadašnja istraživanja većinom su usmjereni na vrijednosti koje učenici povezuju sa školom, njihovom uključenošću u rad škole, informiranosti o dječjim pravima i općenito njihovim stavovima prema dječjim pravima (Jedžud Borić i sur., 2019; Brkić, 2020; Klepić, 2021; Lukavečki, 2022; Štrk, 2023). Aktivno sudjelovanje i uključenost učenika u školski život ostvaruje se kroz formalnu, neformalnu i informalnu participaciju (Bognar & Matijević, 2010; Agencija za strukovno obrazovanje i obrazovanje odraslih, n.d.). Formalni oblik participacije učenici najčešće prepoznaju kroz sudjelovanje u vijeću učenika (Mreža mladih Hrvatske, 2009) i kroz aktivnosti koje su sastavni dio školskog kurikuluma (Brkić, 2020). Petani i Mijić (2009) navode da su učenici vrlo dobro informirani o pravima djece unutar obitelji, te da nisu uočene razlike među ispitanicima s obzirom na spol. Stariji učenici često imaju razvijenije razumijevanje svojih prava, te pokazuju veću spremnost za sudjelovanje u aktivnostima koje promiču dječja prava, ali i izražavaju potrebu za većim uključivanjem u donošenje odluka koje ih se tiču (Dječja prava, 2022). Također, poštuju temeljna ljudska prava i demokratska načela, što ukazuje na njihovu sposobnost prepoznavanja i

usvajanja vrijednosti promicanih kroz školski kurikulum (Ministarstvo znanosti i obrazovanja, 2019). Ovo dodatno sugerira da stariji učenici, kroz iskustvo i obrazovanje, sve više prepoznaju i usvajaju vrijednosti koje se promiču u njihovoј školi (Vujević i Bilić, 2013).

Učenici su uglavnom neinformirani o radu školskog vijeća i njegovoј svrsi i cilju, te su mišljenja da vijeća učenika pretežno nemaju utjecaj na donošenje odluka u školi (Erdeljac, 2016; Tomić, 2016; Udruga Delta, 2021). Pojam participacije ne znaju točno definirati ali ga objašnjavaju kao sinonim za dječja prava općenito (Ured pravobraniteljice za djecu, 2019). Mišljenja su da nisu dovoljno uključeni u odlučivanje o pitanjima koja utječu na njihov svakodnevni život u školi, a pritom ih obeshrabruje i dojam da ih nastavnici ne smatraju dovoljno zrelima niti ozbiljno uvažavaju njihove prijedloge za poboljšanja nastavnog procesa (Žnidarec Čučković, 2013). Razlike u participaciji učenika najviše su vidljive kod učenika vrlodobrog i odličnog uspjeha u odnosu na one slabijeg uspjeha (Brkić, 2020). Stariji učenici češće prepoznaju i uključuju se u neformalne oblike participacije, poput sudjelovanja u izvannastavnim aktivnostima, neslužbenih razgovora s nastavnicima, te su aktivniji u inicijativama koje nisu formalno strukturirane (Tomić, 2016.; Pravobranitelj za djecu, 2019).

Učenici strukovnih i umjetničkih škola percipiraju veću podršku nastavnika u odnosu na učenike gimnazija (Ćosić & Borić, 2024) dok učenici osnovnih škola smatraju da postoje odrasle osobe od povjerenja koje im mogu pružiti pomoć i podršku, te pojedine nastavnike ističu kao podržavajuće i poticajne (Žnidarec Čučković, 2013). Izražavaju nezadovoljstvo zbog izostanka povratne reakcije odraslih na njihove prijedloge, kao i zbog dojma da njihovo mišljenje ne donosi stvarne promjene (Ured pravobraniteljice za djecu, 2019). Pravo na participaciju trebalo bi biti zajamčeno svakom učeniku pod jednakim uvjetima no rezultati istraživanja koje su proveli Ćosić i sur. (2020) pokazuju da učenici koji uglavnom imaju izvrstan uspjeh i uzorno vladanje, imaju i povlasticu surađivati s odraslima. Postoje značajne razlike u percepciji i iskustvima učenika vezanim uz njihovo pravo na sudjelovanje u školskom životu, ovisno o regiji iz koje dolaze. Tako učenici iz urbanih sredina govore o većim mogućnostima za participaciju i većoj uključenosti u donošenje odluka u školi, dok učenici iz ruralnih područja izražavaju osjećaj manjeg utjecaja i manje prilika za sudjelovanje (Pravobranitelj za djecu, 2019). Učenici u školi uvažavaju i cijene odgovornost i radne navike (Institut za društvena istraživanja, 2014), međusobnu suradnju, pravednost i poštivanje pravila (Ured pravobraniteljice za djecu, 2023). U eksperimentalnim školama učenici su prepoznali vrijednosti poput suradnje, poštovanja i odgovornosti, što je u skladu s vrijednostima propisanim Nacionalnim okvirnim kurikulumom (Divjak & Pažur Aničić, 2019). Pojam dječjih prava prepoznaju i učenici iz ranjivih skupina, te ističu kako nemaju dojam da se njihova prava krše. Govoreći o pravima dio njih se poziva i na neke od obveza poput pristojnog ophođenja prema drugima, brige za sebe, obavljanje školskih obveza itd. (Družić Ljubotina, Kletečki Radović i Opačić, 2023).

Budući da je većina istraživanja provedena iz perspektive učenika, ukazuje se na važnost ispitivanja i dobivanja cjelovitog uvida u prepoznavanje i primjenu dječjih prava i odgovornosti učenika, i to iz perspektive ravnatelja, roditelja i članova stručne službe škole.

Cilj i hipoteze istraživanja (maksimalno 700 znakova s praznim mjestima):

Cilj istraživanja jest utvrditi specifičnosti prepoznavanja i primjene dječjih prava i odgovornosti u osnovnim školama Slavonije i Baranje.

U kvantitativnom dijelu istraživanja postavljaju se sljedeći istraživački problemi:

ISTRAŽIVAČKI PROBLEMI:

1. Istražiti dobne razlike u prepoznavanju i uvažavanju prava djece u školskom okruženju učenika viših razreda osnovne škole.
2. Istražiti spolnu razliku u preuzimaju odgovornosti za poštivanje svojih prava i prava drugih ljudi u školskom okruženju.
3. Istražiti dobne razlike u prepoznavanju povezanosti vrijednosti Nacionalnog okvirnog kurikuluma s vrijednostima koje se promiču u njihovoј školi.
4. Istražiti prepoznavaju li učenici s boljim školskim uspjehom jasnije i točnije tvrdnje o pravima na aktivnu participaciju u školi.
5. Postoji li statistički značajna razlika u razini prepoznavanja prava na aktivnu participaciju u školi između učenika iz ruralnih i urbanih sredina?
6. Postoji li statistički značajna razlika između učenika osmih razreda i učenika sedmih i šestih razreda u prepoznavanju neformalnih oblika participacije u školi?

HIPOTEZE:

- **Hipoteza 1:**
Učenici osmih razreda pokazuju višu razinu prepoznavanja dječjih prava i odgovornosti u školskom okruženju u usporedbi s učenicima šestih i sedmih razreda.
- **Hipoteza 2:**
Ne postoji statistički značajna razlika između dječaka i djevojčica u preuzimaju odgovornosti za poštivanje svojih prava i prava drugih ljudi u školskom okruženju.
- **Hipoteza 3:**
Postoji statistički značajna razlika između učenika šestih, sedmih i osmih razreda, pri čemu učenici osmih razreda u većoj mjeri prepoznavaju povezanost vrijednosti Nacionalnog okvirnog kurikuluma s vrijednostima koje se promiču u njihovoј školi.
- **Hipoteza 4:**
Učenici s boljim školskim uspjehom uspješnije prepoznavaju tvrdnje o pravima na aktivnu participaciju u školi.
- **Hipoteza 5:**
Postoji statistički značajna razlika u razini prepoznavanja prava na aktivnu participaciju u školi između učenika iz ruralnih i urbanih sredina, u korist učenika iz urbanih sredina.
- **Hipoteza 6:**
Učenici osmih razreda u većoj mjeri prepoznavaju neformalne oblike participacije u školi u odnosu na mlađe učenike.

U kvalitativnom dijelu istraživanja odgovorit će se na sljedeća istraživačka pitanja:

Istraživačka pitanja:

1. Kako sudionici fokus grupe opisuju provedbu prava i odgovornosti učenika u svojim školama?
2. Koje oblike participiranja učenika u školi prepoznaju i opisuju sudionici fokus grupe?
3. Koje vrijednosti sudionici fokus grupe izdvajaju kao one koje učenike povezuju sa školom koju pohađaju?

Korpus i metodologija istraživanja (maksimalno 6500 znakova s praznim mjestima):

U istraživanju će se primjenjivati mješovita metoda istraživanja koja kombinira kvalitativnu i kvantitativnu tehniku kako bi se dobio sveobuhvatniji pogled na problem istraživanja.

Kvantitativnim dijelom istraživanja utvrditi će se prepoznavanje i primjena dječjih prava i odgovornosti u osnovnim školama Slavonije i Baranje. Odgovori će se prikupiti putem anketnih upitnika koje će učenici u razredu, uz prisustvo razrednika ispunjavati. U ovome dijelu istraživanja sudjelovat će deset škola, odabralih prema sljedećim kriterijima: obuhvaćenost svih pet županija Slavonije i Baranje (Osječko-baranjska, Virovitičko-podravska, Brodsko-posavska, Požeško-slavonska i Vukovarsko-srijemska) i zastupljenost seoskih i gradskih škola. Prigodni uzorak činiti će 600 učenika šestih, sedmih i osmih razreda. Na početku anketnog upitnika biti će objašnjeni ciljevi istraživanja. Upitnik će se sastojati od dva dijela. Prvi dio upitnika odnosiće se na sociodemografska obilježja dok će se u drugom dijelu istražiti prepoznavanje i primjena dječjih prava i odgovornosti u osnovnim školama. Podaci će biti obrađeni računalnim programom za statističku obradu i analizu podataka IBM SPSS Statistics 30. Primjenit će se deskriptivna statistika i statistički postupci Analiza varijance (ANOVA) i Faktorska analiza. ANOVA za nezavisne uzorke će se koristiti s ciljem identifikacije statistički značajnih razlika među grupama. Kod identifikacije statističke značajnosti glavnog efekta koristit će se Bonferroni post. Navedenim statističkim postupcima omogućit će se potvrđivanje/odbacivanje hipoteza istraživanja.

Kvalitativno istraživanje provest će se primjenom tehnike fokus- grupe u svim školama koje sudjeluju u istraživanju. Unutar svake od fokus-grupe sudjelovat će tri učenika, jedan član stručne službe škole, ravnatelj, jedan predmetni učitelj i roditelj predstavnik vijeća roditelja. Učenike će predložiti stručna služba škole prema sljedećim kriterijima: jedan učenik je odličnog uspjeha, uključen u različite izvannastavne programe, projekte i druge aktivnosti što se provode u školi, te poštuje Pravilnik o kućnom redu škole; drugi učenik je dobrog uspjeha, često krši Pravilnik o kućnom redu škole i nije uopće ili je vrlo malo uključen u izvannastavne programe, projekte i druge aktivnosti što se provode u školi; treći učenik ispunjava jedan od prethodno navedenih kriterijeva i svrstava se u skupinu učenika iz ranjivih skupina.

Razgovor će se snimati pomoću audio uređaja, a moderator (autor rada) bit će prethodno pripremljen za rad s grupama te će raspravu usmjeravati prema unaprijed definiranom predlošku.

Predložak će biti sastavljen od **3 tematske cjeline**:

1. Prava i odgovornosti koje učenici primjenjuju u školi
2. Oblici participiranja učenika u školi
3. Vrijednosti koje učenici povezuju sa školom

Prije analize, intervjui će biti transkribirani pomoću računalnog programa Transana 5.32. Istraživački podaci analizirat će se metodom analize sadržaja, pri čemu će se za obradu koristiti računalni program QDA Miner 6.

Etički aspekti istraživanja: Sudionike će se upoznati s ciljem istraživanja i objasniti im da će se svi dobiveni podaci koristiti poštujući načela anonimnosti sukladno Općoj odredbi za zaštitu podataka (GDPR). Istraživanje će se provesti u skladu s Etičkim kodeksom istraživanja s djecom (2003) prema kojem roditelj daje privolu a dijete informirani pristanak.

Očekivani znanstveni doprinos predloženog istraživanja (*maksimalno 500 znakova s praznim mjestima*):

Originalnost ovog istraživanja očituje se u dobivanju važnih saznanja o prepoznavanju i primjeni dječijih prava i odgovornosti u osnovnim školama Slavonije i Baranje.

Među sudionicima istraživanja nalaze se i učenici iz ranjivih skupina (djeca sa specifičnim obrazovnim potrebama, djeca s invaliditetom, djeca iz marginaliziranih zajednica, djeca iz siromašnih obitelji, djeca koja su žrtve zlostavljanja i zanemarivanja, djeca migranti i izbjeglice...) koji često pod izlikom zaštite ne dobiju priliku da izraze svoje mišljenje o nekim pitanjima (Tisdall, 2016. prema Borić, I., 2022). Dobiveni rezultati istraživanja mogu biti temelj za unapređenje odgojno-obrazovne prakse kako u radu sa svim učenicima tako i onima iz ranjivih skupina. Saznanja se mogu koristiti kao okvir za izradu modela koji će poslužiti boljoj primjeni prava djeteta iz perspektive djeteta, ravnatelja, stručne službe škole i drugih odgojno-obrazovnih djelatnika.

Rezultati rada doprinijet će i poboljšanju teorijskih spoznaja o pravima djece te unaprijediti implementaciju dječijih prava u Kurikulumu međupredmetnih tema građanskog odgoja.

Popis literature (maksimalno 15 referenci):

1. Agencija za strukovno obrazovanje i obrazovanje odraslih. (n.d.). *Pojmovnik cjeloživotnog učenja*. <https://www.cjelozivotno-ucenje.hr/pojmovnik/>
2. Agencija za zaštitu osobnih podataka. (2018). *Opća uredba o zaštiti podataka (General Data Protection Regulation-GDPR)*. <https://azop.hr>
3. Bognar, L. i Matijević, M. (2010). *Didaktika*. Zagreb: Školska knjiga.
4. Bognar, B. (2015). Čovjek i odgoj. *Metodički ogledi*, 22 (2), 9–37. <https://doi.org/10.21464/mo42.222.937>
5. Borić, I. i Mataga Tintor, A. (2022). *Studija o participaciji djece iz ranjivih skupina u Hrvatskoj*. Ured UNICEF-a za Hrvatsku.
6. Brkić, M. (2020). *Participacija učenika u školi u odnosu na školski uspjeh i vrstu škole* (Diplomski rad, Sveučilište u Zagrebu, Edukacijsko-reabilitacijski fakultet). <https://urn.nsk.hr/urn:nbn:hr:158:401707>
7. Ćosić, A. i Borić, I. (2024). Obilježja participacije učenika srednjih škola u odnosu na vrstu obrazovnoga programa i školski uspjeh. *Croatian Journal of Education*, 26 (1), 113–147. <https://doi.org/10.15516/cje.v26i1.4950>
8. Dječja prava. (2022). *Istraživanje o dječjim pravima* – Scribd. <https://www.scribd.com/document/743851896/Dje%C4%8Dja-prava>
9. Divjak, B., i Pažur Aničić, K. (2019). *Priprema, praćenje i evaluacija eksperimentalnoga programa Cjelovite kurikularne reforme "Škola za život"*. Ministarstvo znanosti i obrazovanja Republike Hrvatske. https://skolazazivot.hr/wp-content/uploads/2019/03/Evaluacija-eksperimentalnoga-programa-Cjelovite-kurikularne-reforme-%C5%A0kola-za-%C5%BEivot_final-LK.pdf
10. Državni zavod za zaštitu obitelji, materinstva i mlađeži. (2001). *Konvencija o pravima djeteta*. <https://www.dzsom.hr>
11. Družić Ljubotina, O., Kletečki Radović, M., i Opačić, A. (2023). *Participacija djece iz ranjivih skupina: Studija slučaja o participaciji djece romske nacionalne manjine*. Zagreb: Ured UNICEF-a za Hrvatsku.
12. Erdeljac, V. (2016). *Uloga vijeća učenika u srednjim školama – percepcija učenika i nastavnika* (Završni rad, Edukacijsko-reabilitacijski fakultet, Sveučilište u Zagrebu). Repozitorij ERF. <https://repositorij.erf.unizg.hr/islandora/object/erf%3A125>
13. Freeman, M. (1998). The sociology of childhood and children's rights. *The International Journal of Children's Rights*, 6 (4), 433–444.
14. Glasser, W. (2004). *Teorija izbora: nova psihologija osobne slobode*. Zagreb: Alinea.
15. Hajduk, S. (2022). *Europski parlament u zaštiti ljudskih prava i sloboda: Specijalistički završni rad* (Specijalistički diplomski stručni rad, Veleučilište Baltazar Zaprešić). <https://urn.nsk.hr/urn:nbn:hr:129:635364>

16. Institut za društvena istraživanja u Zagrebu. (2014). *Kako učimo u školi i izvan nje: Istraživanje učeničkog iskustva učenja* (Izvještaj 4). Zagreb: IDIZ. <https://www.idi.hr/ucenje2014/izvjestaj4.pdf>
17. Jeđud Borić, I. (2017). Participacija djece – definicije i modeli. U I. Jeđud Borić, A. Miroslavljević i M. Šalinović (Ur.), *Poštujmo, uvažavamo, uključimo – analiza stanja dječje participacije u Hrvatskoj* (str. 10–18). Ured UNICEF-a za Hrvatsku.
18. Jeđud Borić, I., Osmak Franjić, M. i sur. (2019). *Participacija djece u školi*. Zagreb: Ured pravobranitelja za djecu i Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet Sveučilišta u Zagrebu.
19. Karaman Aksentijević, N. i Ježić, Z. (2012). Obrazovanost stanovništva i ekonomski razvoj. U *Ljudski potencijali i ekonomski razvoj* (str. 115–126). Ekonomski fakultet Sveučilišta u Rijeci.
20. Klepić, A. (2021). *Nastavnička uvjerenja i podržavanje participativnih prava učenika – uloga nastavničke samoefikasnosti, stila upravljanja razredom i upoznatosti s dječjim pravima* (Diplomski rad). Sveučilište u Zagrebu, Filozofski fakultet. <https://urn.nsk.hr/urn:nbn:hr:131:627188>
21. Lukavečki, T. (2022). *Osvještenost i iskustva mlađih ljudi u Hrvatskoj vezano uz Konvenciju o pravima djeteta* (Diplomski rad). Zagreb: Sveučilište u Zagrebu, Fakultet hrvatskih studija. <https://urn.nsk.hr/urn:nbn:hr:111:259482>
22. Mander, W. J. (2019). *Bernard Bosanquet*. In E. N. Zalta (Ed.), *The Stanford Encyclopedia of Philosophy* (Fall 2019 Edition). <https://plato.stanford.edu/entries/bosanquet/>
23. Matijević, Milan Škola i učenje za budućnost // Škola, odgoj i učenje za budućnost. Zagreb: Učiteljski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, 2011. str. 9-22
24. Matijević, M., Bilić, V. i Opić, S. (2016). Pedagogija za učitelje i nastavnike. Školska knjiga.
25. Ministarstvo znanosti, obrazovanja i mlađih. (2017). *Nacionalni kurikulum za osnovnoškolski odgoj i obrazovanje*. https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2019_01_7_162.html
26. Ministarstvo rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike. (2022). *Nacionalni plan za prava djece u Republici Hrvatskoj za razdoblje od 2022. do 2026. godine*. <https://mrosp.gov.hr/UserDocsImages/dokumenti/Socijalna%20politika/Dokumenti/Nacionalni%20plan%20za%20prava%20djece%20u%20Republici%20Hrvatskoj%20za%20razdoblje%20od%202022.%20do%202026.%20godine.pdf>
27. Ministarstvo znanosti i obrazovanja. (2019). *Kurikulum međupredmetne teme Građanski odgoj i obrazovanje za osnovne i srednje škole*. https://skolazazivot.hr/wp-content/uploads/2020/06/GOO_kurikulum.pdf
28. Mreža mlađih Hrvatske. (2009). *Učenička vijeća – Sudjelovanje učenika/ica u procesima donošenja odluka*. https://www.mmh.hr/uploads/publication/pdf/17/U%C4%8Deni%C4%8Dka_vije%C4%87a - Sudjelovanje_u%C4%8Denikaica_u_procesima_dono%C5%A1enja_odluka.pdf

29. Munungi, L. (2016). An investigation of Children's Rights and Responsibilities as Known by Grade 9 Learners and their Significant Adults: PhD Thesis. Johannesburg: University of Johannesburg. Preuzeto s An investigation of children's rights and responsibilities as known by grade 9 learners and their significant adults - University of Johannesburg
30. Narodne novine. (2022). *Zakon o socijalnoj skrbi* (NN 18/22, 46/22, 119/22, 156/23). Zagreb: Narodne novine. <https://narodne-novine.nn.hr/>
31. Narodne novine. (2023). *Obiteljski zakon* (NN 34/23). https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2023_03_34_581.html
32. Narodne novine. (2025). *Zakon o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi* (NN 34/25). https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2025_03_34_581.html
33. Pažur, M. (2019). *Povezanost demokratskog školskog vođenja i demokratske školske kulture u percepciji učitelja osnovnih škola* (Disertacija, Sveučilište u Rijeci, Filozofski fakultet). <https://urn.nsk.hr/urn:nbn:hr:186:372237>
34. Petani, R. i Mijić, J. (2009). Percepcija poštivanju prava djeteta u obitelji kod mladih – prikaz empirijskog istraživanja. *Acta Iadertina*, 6 (1), 0-0. <https://hrcak.srce.hr/190068>
35. Petrović, J. (Ur.). (2023). *Pravo na zdravlje i obrazovanje*. Centar modernih znanja, Banja Luka; Resursni centar za specijalnu edukaciju, Beograd. https://centarmodernihznanja.com/images/zbornici/Zbornik_Pravo_na_zdravlje_i_obrazovanje.pdf
36. Pravobranitelj za djecu Republike Hrvatske. (2019). *Participacija djece u školi – između želja i mogućnosti: Istraživanje iskustava i stavova djece i učitelja*. Zagreb: Ured pravobranitelja za djecu. <https://dijete.hr/hr/download/participacija-djece-u-skoli/>
37. Pravobranitelj za djecu RH. (2022). *Godišnje izvješće o radu Pravobranitelja za djecu za 2022. godinu*. Zagreb: Ured pravobranitelja za djecu. <https://dijete.hr/>
38. Reynaert, D., Bouverne-De Bie, M. i Nandevelde, S. (2012). Between ‘believers’ and ‘opponents’: Critical discussions on children’s rights. *International Journal of Children’s Rights*, 20 (1), 155–168.
39. Ryznar, H. (2010). Prirodni zakon, prirodno pravo i um kod Lockea. *Čemu*, IX (18-19), 292-303. <https://hrcak.srce.hr/61635>
40. Rudduck, J., i Flutter, J. (2000). Pupil participation and pupil perspective: “Carving a new order of experience.” *Cambridge Journal of Education*, 30 (1), 75–89. <https://doi.org/10.1080/03057640050005780>
41. Sablić, M., i Blažević, I. (2015). Stavovi učitelja prema vrijednostima kao temeljnim sastavnicama nacionalnog okvirnog kurikuluma. *Školski vjesnik*, 64 (2), 251–265. <https://hrcak.srce.hr/148988>
42. Slunjski, E. (2006). *Stvaranje predškolskog kurikuluma u vrtiću – organizaciji koja uči*. Mali profesor.
43. Spajić-Vrkaš, V., i sur. (2004). *Poučavati prava i slobode*. Filozofski fakultet u Zagrebu.

44. Štrk, E. (2023). *Informiranost i stavovi učenika razredne nastave o dječjim pravima* (Diplomski rad). Učiteljski fakultet, Sveučilište u Zagrebu. <https://repozitorij.ufzg.unizg.hr/islandora/object/ufzg%3A296/datastream/PDF/view>
45. Tisdall, E. K. M. (2013). The transformation of participation? Exploring the potential of 'transformative participation' for theory and practice around children and young people's participation. *Global Studies of Childhood*, 3 (2), 183–193. <https://doi.org/10.2304/gsch.2013.3.2.183>
46. Tomac, Z. (2012). Fichteova filozofija prava i države. *Politička misao*, 49 (2), 165–181. <https://hrcak.srce.hr/87287>
47. Tomac, Z., Šumanović, M., i Rastovski, D. (2013). *Tjelesna i zdravstvena kultura iz perspektive učenika osmih razreda osnovne škole*. Život i škola, 29 (1), 463–477.
48. Tomaševski, K. (2006). *Human rights obligation in education: The 4-A scheme*. Wolf Legal Publishers.
49. Tomić, J. (2016). *Participacija učenika u srednjim školama* (Diplomski rad, Sveučilište u Zagrebu, Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet). <https://urn.nsk.hr/urn:nbn:hr:158:879423>
50. Udruga Delta. (2021). *I mene se pita – glas vijeća učenika u vrijeme COVID-19* (Istraživački izvještaj). <https://udruga-delta.hr/content/download/1219/7148/version/2/file/Istra%C5%BEiva%C4%8Dki%20izvje%C5%A1taj%20I%20mene%20se%20pita%20-%20glas%20vije%C4%87a%20u%C4%88Denika%20u%20vrijeme%20COVID-19.pdf>
51. Ujedinjeni narodi. (1989). *Konvencija o pravima djeteta*. <https://www.unicef.org/crc/>
52. UNICEF. (2019). *Djeca i roditelji: Izvještaj o položaju djece i roditelja u Crnoj Gori*. <https://www.unicef.org/montenegro/media/15331/file/mne-media-802.pdf>
53. Ured pravobraniteljice za djecu. (2019). *Sudjelovanje djece u sustavu odgoja i obrazovanja – mišljenja i iskustva djece*. Zagreb: Ured pravobraniteljice za djecu.
54. Ured pravobraniteljice za djecu. (2023). *Izvješće o radu pravobraniteljice za djecu za 2023. godinu*. Zagreb: Ured pravobraniteljice za djecu. https://www.sabor.hr/sites/default/files/uploads/sabor/2024-05-20/133602/IZVJ_PRAVOBRANITELJICA_DJECA_2023.pdf
55. Vijeće za djecu Republike Hrvatske i Državni zavod za zaštitu obitelji, materinstva i mlađeži. (2003). *Etički kodeks istraživanja s djecom*.
56. Vijeće Europske unije. (2006). *Preporuka Europskog parlamenta i Vijeća o ključnim kompetencijama za cjeloživotno učenje (2006/962/EZ)*. Službeni list Europske unije, L 394, 10–18. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/?uri=celex%3A32006H0962>
57. Velki, T., Kuterovac- Jagodić, Antunović, A. (2014). Razvoj i validacija hrvatskog upitnika školske klime za učenike, Suvremena psihologija, 17 (2): 151-165.
58. Vlada Republike Hrvatske. (2009). *Odluka o objavi Opće deklaracije o ljudskim pravima (Narodne novine – Međunarodni ugovori*, br. 12/2009, dok. br. 143, 27. studenoga 2009). https://narodne-novine.nn.hr/clanci/medunarodni/2009_11_12_143.html

59. Vučina, A. (2019). *Izvori učenja u Građanskom odgoju i obrazovanju* (Diplomski rad, Sveučilište Jurja Dobrile u Puli). <https://urn.nsk.hr/urn:nbn:hr:137:971456>
60. Žnidarec Čučković, A. (2013). *Da sam ja netko. Istraživanje o stavovima djece i mladih u Hrvatskoj: interesi, potrebe, problem, rješenja.* FSO.

V. INFORMACIJE O PREDLOŽENOM MENTORU

Titula, ime i prezime predloženog mentora: doc. dr. sc. Ana Žnidarec Čučković

Kompetencije predloženog mentora (objave, projekti, nastavni rad, mentorsko usavršavanje):

Znanstveni radovi objavljeni u časopisima koji su indeksirani u indeksnim bazama Web of Science i/ili Scopus

- Opić, Siniša; Kokanović, Tihana; Žnidarec Čučković, Ana
Preschool Teachers' Perception of the Effect between the Principal's Support, Quality of Interpersonal Relationships and Loyalty of Employees in Preschool Institutions // European journal of contemporary education, 3/2023 (2023), 12; 936-947. doi: 10.13187/ejced.2023.3.936
- Žnidarec Čučković, Ana; Czyżewska, Monika; Simuť, Ciprian & Dąbrowa, Ewa
Language discourse in curriculum development – comparative perspective from Romania, Poland and Croatia Language, Discourse & Society, Volume 11 (2023), Number 1 (21); 27-46
- Žnidarec Čučković, Ana
The right to education as a building block of competence for democratic cultures in sports pedagogy // Ekonomski istraživanja, Volume 29 (2021), 10, 13. doi: 10.1080/1331677X.2021.1998788
- Žnidarec Čučković, Ana; Topolovec, Anja
Mapping the Needs of Different Groups of Athletes of the City of Zagreb and the Republic of Croatia During Crisis Situations (Covid – 19 and Earthquake) – Athlete Perspective Studia sportiva, 16 (2023), 2; 94-108. doi: 10.5817/sts2022-2-11
- Ohnjec, Katarina; Hećimović, Maja; Žnidarec Čučković, Ana
The throwing velocity at different phases of teaching handball elements // Acta kinesiologica, 15 (2021), 1; 83-87
- Žnidarec Čučković, Ana
Discrimination in Physical Education // Acta kinesiologica, 10 (2016), 1; 78-83
- Žnidarec Čučković, Ana; Ohnjec, Katarina

Interests of children and youth in the context of prevalence of physical activities and sport // Kinesiology: international journal of fundamental and applied kinesiology, 46 (2014), Suplement 1; 74-80

Objavljeni znanstveni radovi (A2)

- Žnidarec Čučković, Ana; Vrcelj, Sofija
Comparative Analysis of the National Curriculum of Physical Education in Primary Education in Europe Based on Vector Model // Universal journal of educational research, Vol. 8(12A) (2020), 7330-7334. doi: 10.13189/ujer.2020.082516
- Andrijašević, Mirna; Kalac, Vanja; Žnidarec Čučković, Ana; Vrbik, Andrea; Vrbik, Ivan
Moguća preventivna djelovanja kod korištenja suplemenata u sportskoj rekreatiji // Media, culture and public relations, 9 (2018), 1-2; 7-26. doi: 10.32914/mcpr.9.1-2.1
- Žnidarec Čučković, Ana
Understanding the Right to Education from Critical Pedagogy point within Human Rights and Democracy teaching // Hungarian educational research journal, 4 (2014), 3; 29-46
- Višnjić-Jevtić, Adrijana; Žnidarec Čučković, Ana; Miočić, Marijana
Odgoj, socijalizacija, obrazovanje – temeljni pedagoški procesi // Pedagogija ranog i predškolskog odgoja I obrazovanja : sveučilišni udžbenik. Zagreb: Alfa; Sveučilište u Zagrebu Učiteljski fakultet, 2024. str. 37-52

Objavljeni radovi (A3)

- Žnidarec Čučković, Ana; Sabolić, Ana; Ohnjec, Katarina
Webinars as an acquirement Tool for Efficient Teaching // Andragoški glasnik, Vol. 24 (2020), No. 39; 63-67
- Žnidarec Čučković, Ana
Essays on Pedagogy // Pedagogijska istraživanja, 2 (2008), 261-262
- Žnidarec Čučković, Ana
Djeca koja rade // Dijalog i društvo, 10 (2008), 541-543
- Žnidarec Čučković, Ana; Mihoković Puhovski, Vesna; Pijaca Plavšić, Eli
Possible impact of professional development on school culture - determinants and strategies of RWCT program // 2. DANI OBRAZOVNIH ZNANOSTI "Uloga istraživanja u obrazovnim promjenama". Zagreb: Institut za društvena istraživanja, 2014. str. 74-75

Prilozi sa stručnih skupova

- Sabolić, Ana; Žnidarec Čučković, Ana
Mapiranje potreba različitih grupacija sportaša i sportskih djelatnika Grada Zagreba i RH za vrijeme kriznih situacija (Covid-19 i potres) - završni isvještaj // 31. međunarodna ljetna škola kineziologa - Praćenje tjelesne spremnosti djece i mladih - Iskustva u primjeni / Leko, Goran (ur.). Zagreb: Hrvatski kineziološki savez (HKS), 2023. str. 259-263
- Žnidarec Čučković, Ana
PRIMARY SCHOOL PRINCIPALS' PERSPECTIVE ON THE IDEA OF SOCIAL SUPPORT THROUGH HELPFUL AND CONSTRUCTIVE INTERACTIONS WITH COLLEAGUES AS A FACTOR IN RESILIENCE // ICERI proceedings. 2022. str. 4507-4515 doi: 10.21125/iceri.2022.1086
- Žnidarec Čučković, Ana; Sabolić, Ana; Topolovec, Anja; Gugec, Mia; Pekas, Damir; Baić, Mario
MAPPING THE NEEDS OF DIFFERENT GROUPS OF ATHLETES AND SPORTS WORKERS OF THE CITY OF ZAGREB AND THE REPUBLIC OF CROATIA DURING CRISIS SITUATIONS (COVID - 19 AND EARTHQUAKE) – PRE-RESEARCH RESULTS / Mapiranje potreba različitih grupacija sportaša i sportskih djelatnika Grada Zagreba i RH za vrijeme kriznih situacija (Covid-19 i potres) - rezultati predistraživanja // 30th Summer School of Kinesiologists of the Republic of Croatia - Kinesiology in Europe Challenges of Changes. Zadar, 2022. str. 1798-1810
- Bjelobradić, Ana; Žnidarec Čučković, Ana
Uloga roditeljstva u ostvarivanju prava djece u sportu // 30. ljetna škola kineziologa Republike Hrvatske, Kineziologija u Europi Izazovi promjena - Međunarodni znanstveno – stručni skup. 2022. str. 698-707
- Ohnjec, Katarina; Hećimović, Maja; Žnidarec Čučković, Ana
Kompetencije voditelja aktivnosti u neformalnim odgojno-obrazovnim procesima na otvorenom //Zbornik radova 29. Ljetne škole kineziologa / Babić, Vesna; Trošt Bobić, Tajtjana (ur.). 2021. str. 102-108
- Žnidarec Čučković, Ana; Ohnjec, Katarina
Acceptability aspect of right to education as a provider for teacher skills in physical education. 2021. str. 656-659
- Žnidarec Čučković, Ana; Ohnjec, Katarina
Students assessment on teacher skills in physical education through the aspect of acceptability as an indicator of the right to education // 8th International Scientific Conference on Kinesiology - 20th Anniversary / Milanović, Dragan; Sporiš, Goran; Šalaj, Sanja et al. (ur.). Zagreb, 2017. str. 272-276
- Žnidarec Čučković, Ana

Start the change - Can you hear my voice? // Conference Proceedings, The Future of Education, 4th Conference Edition, Florence, Italy, 12-13 June 2014 / Pixel (ur.). Padova: Libreria Universitaria, 2014. str. 264-268

- Žnidarec Čučković, Ana
Medijacija - strateški doprinos demokratskoj kulturi nastavne prakse // Pedagogija i kultura Znanstvena monografija Interkulturalna pedagogija: prema novim razvojima znanosti o odgoju / Posavec, K.; Sablić, M. (ur.). Zagreb: Ad Arma, 2013. str. 341-348
- Žnidarec Čučković, Ana
Educational Perspective of Physical Education // Kinesiological Prevention in Education / Prskalo, I.; Strel, J.; Findak, V. (ur.). Zagreb: Učiteljski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, 2011. str. 182-201
- Žnidarec Čučković, Ana
Uloga školskog pedagoga u ostvarivanju i zaštiti prava na obrazovanje // Pedagogija prema cjeloživotnom obrazovanju i društvu znanja / Previšić, V.; Šoljan, N. N.; Hrvatić, N. (ur.). Zagreb, 2007. str. 781-788

Objavljene knjige

- Žnidarec Čučković, Ana.
Da sam ja netko - Istraživanje o stavovima djece i mladih u Hrvatskoj: interesi, potrebe, problemi, rješenja. Zagreb: Forum za slobodu odgoja, 2013
- Žnidarec Čučković, Ana
Inclusive and innovative approaches to physical education and sports training. Strasbourg: Vijeće Europe, 2018

Pozvana predavanja na međunarodnim skupovima

- “Inclusive and innovative approaches to PE and Sport Training”, 13th International Academy for Educators of Higher Institutes of Physical Education, Ancient Olympia, 1.-7. July 2019, Greece
- “The right to education as a building block of competence for democratic cultures in sports pedagogy”, međunarodno znanstvena konferencija 19. Dani Mate Demarina na temu “Developmental Aspects of Education”, 22.-23. Travnja 2021., Pula, RH
- “Education for volunteering – competence approach”, International Conference on Education for volunteering – socio-cultural perspectives, University of Oradea, 7. – 8. December 2022., Romania
- “Sport and values: which diversity and tolerance principles could be promoted through physical education and sport? Why are they important and necessary for modern society?”, EPAS and Ministry of Education, Science and Sport of the Republic of Slovenia, 19. – 20. November 2015, Bled, Slovenia

- “Newly arrived migrants and their integration via sport”, Ministry of Defence and Sport of Austria, 2. – 3. June 2016, Vienna, Austria
- “Education in and through Sport”, EPAS conference, 18. – 19. July 2016., Bratislava, Slovak Republic
- “Values-based physical education teaching and sport training – an educational approach” EPAS and Youth department of Council of Europe and Ministry of Civil Affairs of Bosnia and Herzegovina, 21. – 22- November 2017., Sarajevo, BiH
- “Physical education (PE) and school sport: a creative approach to human rights and democracy”, Consultative Committee of EPAS, 21 February 2022, Strasbourg, France

Pozvana predavanja na nacionalnim skupovima

- “Dječja prava – moć i(li) odgovornost”, znanstveno-stručni skup povodom obilježavanja Dana dječjih prava Učiteljskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, 26. studeni 2022., RH
- Unaprjeđenje ključnih kompetencija učitelja i nastavnika tjelesne i zdravstvene kulture”, državni stručni skup za učitelje i nastavnike tjelesne i zdravstvene kulture Međupredmetna povezanost, napredovanje u struci i rodna i spolna ravnopravnost u organizaciji Agencije za odgoj I obrazovanje, 4. - 5. srpnja 2022., Zagreb, RH
- “Pedagoške kompetencije u edukaciji”, znanstveno.stručni skup s međunarodnim sudjelovanjem 29. ljetna škola kineziologa, 23.- 26. lipnja 2021., Zadar, RH
- “Odnos – odgovornost – održivost: Djeca kao aktivni članovi društva”, OMEP znanstveno-stručni skup “Djetinjstvo – perspektiva djeteta za održivu budućnost” 2.- 4. studenog 2023., Opatija, RH
- “Odgojiteljske kompetencije za aktivno zagovaranje i podršku dječjim pravima u ustanovama RPOO-a”, projekti iz područja Nacionalnog programa odgoja I obrazovanja za ljudska prava I demokratsko građanstvo Vlade RH u organizaciji Agencije za odgoj i obrazovanje – regionalna smotra 25.4.2023. Zagreb, RH
- “Kako aktivno podržati dječja prava u ustanovama RPOO?”, projekti iz područja Nacionalnog programa odgoja I obrazovanja za ljudska prava I demokratsko građanstvo Vlade RH u organizaciji Agencije za odgoj i obrazovanje – državna smotra GOO-a, 23.5.2024. Slavonski Brod, RH

Recenzije međunarodnih znanstvenih publikacija

- 2020 The Fifth International Conference on Economic and Business Management (FEBM2020) (1 rad)
- African Educational Research Journal (AERJ) (1 rad)

- Zbornik radova s međunarodnog znanstvenog skupa “Perspektiva djeteta za održivu budućnost” OMEP (1 rad)
- Međunarodno znanstvena konferencija 20. Dani Mate Demarina (2 rada)
- Horizon Research – Universal Journal of Educational research (28 radova)

Recenzije radova u ostalim znanstvenim publikacijama

- Časopis Filozofskog fakulteta u Tuzli (1 rad)
- Časopis Odgojno-obrazovne teme (Educational issues) UFRI (2 rada)
- Zbornika radova PILC 2023 (2 rada)

Sudjelovanje na međunarodnim znanstvenim skupovima

- International Scientific Conference *Discourses of Childhood and Social Education*, Varšava (Poljska), 2022.
- 15th International Conference of Education, Research and Innovation, 2022.
- STOO2 – 2nd International Scientific and Art Conference; Contemporary Themes in education – CTE, 2022.
- The 1st International Scientific Conference – The Role of Sport in Social Life: Women, Sport and Social Changes, 2023.
- 9th International Scientific Conference on Kinesiology, 2021.
- International Scientific Conference 19th Mate Demarin Days, 2021.
- 8th International Scientific Conference on Kinesiology, 2014.
- International Scientific Conference – We Care, 2022.

Usavršavanja u inozemstvu

- Ostvarena međunarodna suradnja pri University of Pecs, Faculty of Humanities, Institute of Educational Sciences, Department of Theory and Practice of Education – u trajanju od 5.-11. svibnja 2013. godine (potvrda o održanim predavanjima i radionicama)
- Ostvarena međunarodna suradnja pri Faculty of Physical Education and Sports,
- University of Bratislava tijekom listopada 2012. godine
- 15th UNESCO Janusz Korczak Chair International Summer School, 23. 5. – 4. 6. 2023., Varšava (Poljska)

Sudjelovanje u znanstveno-istraživačkim projektima

- Sudjelovanje u međunarodnom Erasmus+ projektu EDUCATORE, Oradea, 2022.
- Sudjelovanje kao Vanjski suradnik – predavač i istraživač u sklopu projekta pod nazivom „Hrvaci Trešnjevke za sportske organizacije civilnog društva (SOCD) u

kriznim situacijama“ – Europski socijalni fond; Operativni program „Učinkoviti ljudski potencijali 2014.-2020.“; 2022.

- Članica glavnog odbora i upravne skupine u okviru projekta „Child Safeguarding in Sport“ u organizaciji Ministarstva turizma i sporta; 2022.
- Nacionalna konzultantica na projektu Vijeća Europe „Towards an equal, inclusive and tolerant Bosnia and Herzegovina“, 2023.
- Nacionalna stručnjakinja i istraživačica na projektu ECORYSa „Multi-Country Evaluation of the UNICEF Early Childhood Development response to COVID-19 in Europe and Central Asia region, 2021.

Analiza i prikaz nastavne djelatnosti

Od godine 2011.-2018. Ana Žnidarec Čučković radi na Kineziološkom fakultetu kao asistentica na kolegijima Pedagogija i Didaktika, a od ak. godine 2013./2014. uvela je i održavala nastavu iz kolegija Pedagogija/Pedagogy na engleskom jeziku namijenjenom stranim studentima u okviru programa mobilnosti na Kineziološkom fakultetu. Od godine 2021. zaposlena je na Učiteljskom fakultetu kao docentica na kolegijima Pedagogija, Didaktika i Pedagogija 2 – obrazovni sustavi koje u sklopu Odsjeka za obrazovne studije izvodi na Prirodoslovno – matematičkom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu (odsjeci: matematika, kemija, fizika i geografija). Voditeljica je Savjetovališta za podršku studentima Učiteljskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu od 2023. godine.

Nastava

Nositeljica je kolegija:

PMF – matematički odsjek – predmet: Pedagogija 2 – Obrazovni sustavi 2+1 (sveučilišni prijediplomski studij matematike; nastavnički smjer)

PMF – kemijski odsjek – predmet: Opća pedagogija 2+2 (sveučilišni diplomski studij kemije; nastavnički smjer)

PMF – geografski odsjek – predmet: Pedagogija 2+1 (sveučilišni diplomski studij geografije; nastavnički smjer)

PMF – fizički odsjek – predmet: Opća pedagogija 4+0 (sveučilišni integrirani prijediplomski i diplomski studij fizike; nastavnički smjer)

KIF – predmet: Pedagogija 2+2 (sveučilišni integrirani prijediplomski i diplomski studij kineziologije)

KIF – predmet: Didaktika 3+1 (sveučilišni integrirani prijediplomski i diplomski studij kineziologije)

KIF – predmet: Pedagogija (redoviti stručni prijediplomski studij izobrazbe trenera)

KIF – predmet: Pedagogija (izvanredni stručni prijediplomski studij izobrazbe trenera)

Mentorstvo pri izradi diplomskega rada

1. Tomičić, Matea

Razlike u percepcijama stila poučavanja trenera kod treniranja mlađih sportaša / Žnidarec Čučković, Ana (mentor); Zagreb, Kineziološki fakultet u Zagrebu, 2023.

2. Lekić, Filip

Obrazovanje na daljinu i e-učenje / Žnidarec Čučković, Ana (mentor); Zagreb, Kineziološki fakultet u Zagrebu, 2023.

3. Konjević, Tena

Prevencija poremećaja prehrane u sportašica / Žnidarec Čučković, Ana (mentor); Zagreb, Kineziološki fakultet u Zagrebu, 2023.

4. Živić, Ivan

Stručno usavršavanje trenera nogometa kao cjeloživotni proces / Žnidarec Čučković, Ana (mentor); Zagreb, Kineziološki fakultet u Zagrebu, 2023.

5. Skračić, Josip

Trener i njegova odgojna uloga / Žnidarec Čučković, Ana (mentor); Zagreb, Kineziološki fakultet u Zagrebu, 2023.

6. Zdrilić, Doma

Komparativna analiza studijskih programa Kinezioloških fakulteta u Zagrebu (Hrvatska) i Barceloni (Španjolska) / Žnidarec Čučković, Ana (mentor); Zagreb, Kineziološki fakultet u Zagrebu, 2023.

7. Tomulić, Lovro

Utjecaj tjelesne aktivnosti na otvorenom kao preventivno djelovanje u poboljšanju mentalnog zdravlja / Žnidarec Čučković, Ana (mentor); Zagreb, Kineziološki fakultet u Zagrebu, 2023.

8. Grubišić, Marijan

Uloga i kompetencije trenera Univerzalne sportske škole iz roditeljske perspektive / Žnidarec Čučković, Ana (mentor); Zagreb, Kineziološki fakultet u Zagrebu, 2022.

9. Glavaš, Diana

Mogući razlozi bavljenja sportom iz perspektive djece uključene u sportske aktivnosti u osnovnoj školi / Žnidarec Čučković, Ana (mentor); Zagreb, Kineziološki fakultet u Zagrebu, 2022.

10. Jamnicki, Ante

Komparativna analiza Salezijanske osnovne škole i osnovne škole Lotrščak u Zagrebu / Žnidarec Čučković, Ana (mentor); Zagreb, Kineziološki fakultet u Zagrebu, 2022.

11. Gajšek, Filip

Pedagoški aspekti kvalitete života u rekreativnoj tjelesnoj aktivnosti / Žnidarec Čučković, Ana (mentor); Zagreb, Kineziološki fakultet u Zagrebu, 2022.

12. Kaurić, Karla

Pedagoške kompetencije (Kinezi)terapeuta / Žnidarec Čučković, Ana (mentor); Zagreb, Kineziološki fakultet u Zagrebu, 2022.

13. Bjelobradić, Ana

Uloga roditeljstva u ostvarivanju prava djece u sportu / Žnidarec Čučković, Ana (mentor); Zagreb, Kineziološki fakultet u Zagrebu, 2021.

Radovi objavljeni u koautorstvu sa studentom

- Topolovec, Anja ; Žnidarec Čučković, Ana
Mapping the needs of different groups of athletes of the City of Zagreb and the Republic of Croatia during crisis situations (Covid–19 and earthquake) – athlete perspective // 13th International Conference on Kinanthropology, Sport and Quality of Life / Cacek, Jan (ur.). Brno: Masaryk University, 2022. str. 20-20.
- Bjelobradić, Ana; Žnidarec Čučković, Ana
Uloga roditeljstva u ostvarivanju prava djece u sportu // 30. ljetna škola kineziologa Republike Hrvatske, Kineziologija u Europi Izazovi promjena - Međunarodni znanstveno – stručni skup. 2022. str. 698-707.
- Sabolić, Ana; Žnidarec Čučković, Ana
Mapiranje potreba različitih grupacija sportaša i sportskih djelatnika Grada Zagreba i RH za vrijeme kriznih situacija (Covid-19 i potres) - završni isvještaj // 31. međunarodna ljetna škola kineziologa - Praćenje tjelesne spremnosti djece i mladih - Iskustva u primjeni / Leko, Goran (ur.). Zagreb: Hrvatski kineziološki savez (HKS), 2023. str. 259-263.
- Žnidarec Čučković, Ana; Sabolić, Ana; Ohnjec, Katarina
Webinars as an acquirement Tool for Efficient Teaching // Andragoški glasnik, Vol. 24 (2020), No. 39; 63-67.

E-pošta: ana.znidarec.cuckovic@gmail.com

Titula, ime i prezime drugog predloženog mentora (ako se predlaže sumentor):

Kompetencije drugog predloženog mentora (objave, projekti, nastavni rad, mentorsko usavršavanje) (ispuniti samo ako se predlaže sumentor):

E-pošta drugog mentora (samo ako se predlaže sumentor):

VI. IZJAVA

Izjavljujem da nisam prijavila stovjetnu temu doktorskog rada ni na jednom drugom sveučilištu.

U Osijeku, 20. svibnja 2025. godine

Potpis

Mirna Mirkic

Napomene:

U slučaju da predložena tema uključuje znanstvena istraživanja na ljudima ili životinjama uz prijavu teme doktorskog rada doktorand mora priložiti suglasnost etičkog povjerenstva nositelja doktorskog studija, a po potrebi i suglasnost etičkog povjerenstva druge institucije koja je uključena u istraživanje.

Molimo Vas da ispunjeni Obrazac 1 pošaljete u elektroničkom ili u tiskanom obliku (potpisani) suradniku za doktorski studij u Ured za studentska pitanja.